

18.05.2022 17:02:54

Projekt LAS - VZ-TRAJNOST

Predlagani ukrepi - Svetlobno onesnaženje

Predlagani ukrepi - Svetlobno onesnaženje

Glavni vzrok svetlobnega onesnaženja je svetenje tik nad vodoravnico. Na primer Reklamni panoji svetijo tik nad vodoravnico, zato povzročajo svetlobno onesnaževanje tudi na razdalji 200 km. Če želimo doseči 0 % svetjenja nad vodoravnico moramo svetilko nad reklamnim panojem namestiti tako, da je steklo svetilke poravnano z vodoravnico. Svetilka ne sme imeti naklona. S tem zmanjšamo svetlobno onesnaževanje in zmanjšamo tudi bleščanje, ne moremo pa povsem odpraviti svetlobnega onesnaževanja, saj se del svetlobe odbije od reklamnega panoja tudi nad vodoravnico.

Da bi zmanjšali vpliv svetlobne onesnaženosti so v Društvu Temno nebo predlagali naslednje:

- zunanje svetilke naj bodo postavljene samo na mestih KJER je to potrebno, samo takrat, ko je to potrebno in z jakostjo, ki je potrebna. Pretiravanje z razsvetljavo ima številne negativne posledice za človeka in okolje.
- zahtevamo boljšo ulično razsvetljavo. Tako, ki je zasenčena in sveti le navzdol na tla, kjer svetlobo potrebujemo. Nezasenčene ali slabo zasenčene svetilke imajo velike svetlobne izgube (svetijo v nebo), so energetske potratne in onesnažujejo okolje.
- v nočnem času (po 23. uri) naj bodo osvetljeni le najpomembnejši kulturno-zgodovinski objekti. Uporaba rešetk za usmerjanje svetlobe je nujna! Če je le možno, objekte osvetljujemo od zgoraj navzdol.
- občani, ki imajo okoli hiš dekorativno razsvetljavo, naj poskrbijo, da bo snop svetlobe usmerjen proti tlem in uporabljena najšibkejša žarnica. V nočnih urah (po 23. uri) naj bo taka razsvetljava ugasnjena.
- najučinkovitejša varnostna razsvetljava je tista, ki jo aktivirajo infrardeči senzorji ob približevanju osebe. Senzorji naj bodo usmerjeni tako, da zaznajo le osebe ki se dovolj približajo objektu. Razsvetljava naj bo manjše moči in v cut-off izvedbi, da njena svetloba ne gre nad vodoravnico. Nenaden vklop luči bo zanesljivo pregal vsiljivca. Poleg tega je taka razsvetljava bolj varčna in prijaznejša do okolja.

Kot posamezniki na lahko pomagamo tako, da Osvetljujmo samo tam, kjer svetlobo potrebujemo in samo takrat, ko jo potrebujemo. Luči na vrtu in v okolici hiše ugasnemo, ko gremo spat, varnostne luči pa naj imajo senzor, ki jih prižge takrat, ko zazna premikanje; da različne barve svetlobe privlačijo različne količine žuželk. Največ žuželk prileti na vire modre in bele svetlobe, na svetilkah, ki svetijo rumeno in oranžno, pa jih je občutno manj. Zato uporabljajmo sijalke s toplo svetlobo, ki je tudi bolj prijetna za ljudi; da svoje svetilke namestimo tako, da ne svetijo nad vodoravnico – svetloba, ki uhaja v nebo, človeku ne koristi in pomeni nepotrebno izgubo energije. Uporabljajmo zasenčene svetilke, ki jih usmerimo navzdol; da ozaveščamo javnost, prijatelje, znance, sorodnike ter opozarjamo na nepravilno razsvetljavo.

Glavne koristi, ki jih bomo imeli vsi, ob zmanjšanju svetlobnega onesnaženja pa so:

- povečana prometna varnost, saj primerne svetilke ne svetijo voznikom v oči, zato ni neprijetnega bleščanja. Tako so bolj varni tudi pešci, ki hodijo ob cesti.
- boljši spanec za tiste, ki jih svetloba v sobi moti.
- prihranili bomo pri energiji.
- varovali bomo naravo – predvsem živali, ki jih nočna svetloba moti, ker jo zamenjajo z Luno ali Soncem (ptice, netopirji, žuželke,...)
- ohranili bomo neokrnjen pogled na nočno nebo.

Prikaz svetlenja nad vodoravnico (napačno) ter pod vodoravnico (pravilno) ter razdalja svetlobnega onesnaženja pri napačni namestitvi osvetlitve (Temno nebo, 2011)

Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija

